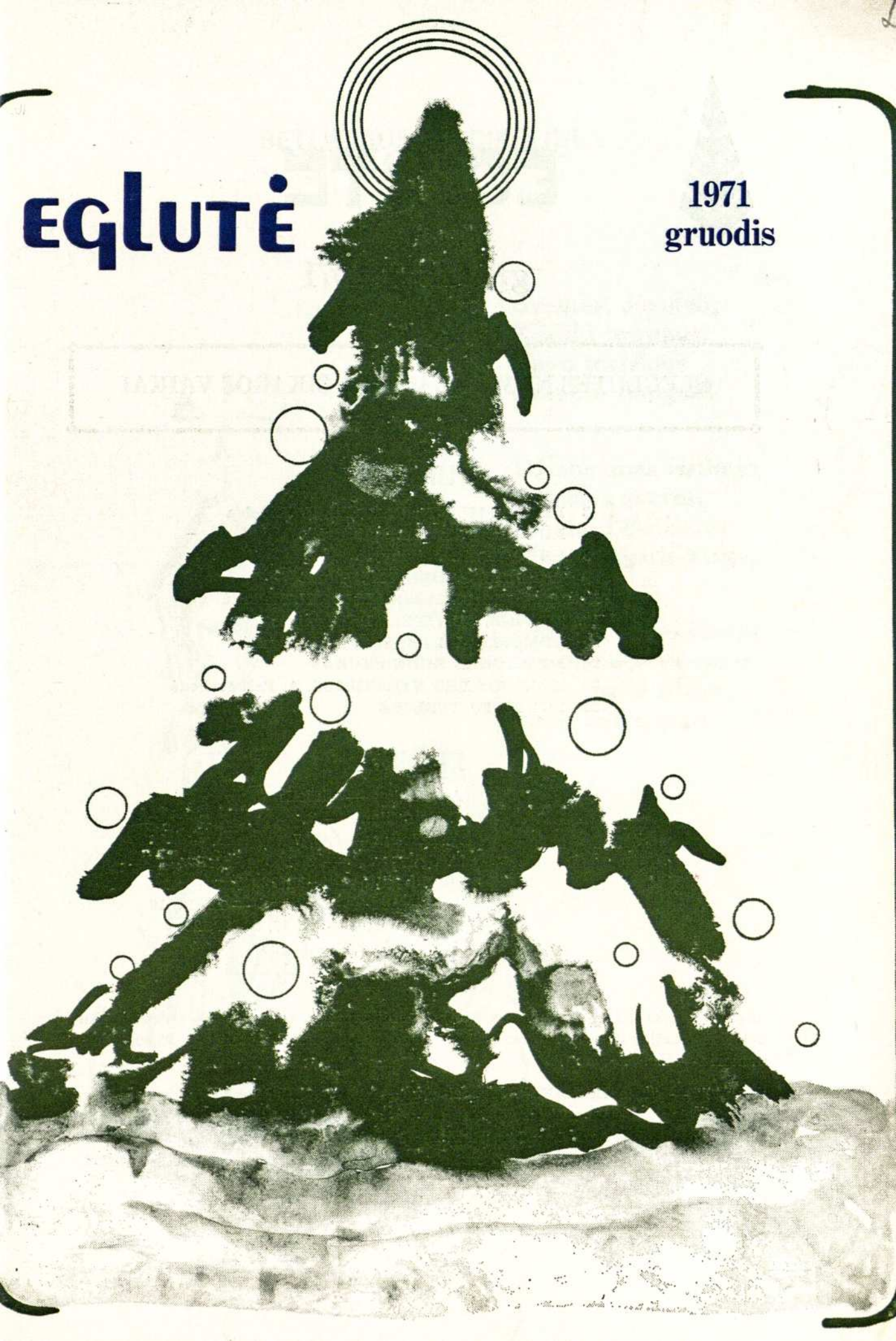

EGLUTĖ

**1971
gruodis**

EGLUTĖ

gruodis • 1971

ŠI EGLUTĖS NUMERĮ IŠLEIDO ČIKAGOS VAIKAI

TURINYS

- 3 BETLIEJAUS KŪDIKĖLIUI, J. Minelga
- 4 RŪTA IR ASTA, M. Kvietytė
- 8 GRUODIS, R. Jotvingytė
- 9 PUPUČIO GUDRUMAS, Linutė
- 13 KARILĖ IR PABĖGĖLIAI II, N. Jankutė
- 18 ŽILVINE, ŽILVINĖLI, P. Razminas
- 24 UŽSISPYRĖLĖ LĖLYTĖ, A. Danasaitė
- 26 MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS
- 30 KALĖDOS PAS NYKŠTUKUS, A. Paškevičienė
- 35 1971 METŲ TURINYS

PIEŠINIAI

- A. Balukas — viršelis
- J. Paukštienė — 3
- A. Beleška — 4, 5, 7
- Z. Sodeikienė — 8
- O. Mikalaitė — 9, 11, 12
- A. Korsakaitė - Sutkienė — 13, 15, 16
- E. Muliolienė — 18, 19, 20, 22, 23
- A. Sruoginienė — 24, 25
- P. Osmolskis — 30, 31, 33, 35

"Eglutė": laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuvė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

"Eglutė" — "The Little Fir". Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription — \$5.00 yearly, single copy — .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

BETLIEJAUS KŪDIKĖLIUI

Jonas Minelga

Sveikas, Jėzulėli,
Kūdiki brangus,
Tavo tėviškėlė
Žemė ir dangus!

Džiaugsmas išsiliejo
Į plačias gatves,
Maldai į Betliejų
Mus žvaigždė atves.

Liūdnos buvo širdys
Skendusios varguos,
Tavo meilė šildys,
Tavo žodis guos.

Vėjas atsikėlė,
Šalta ir baugu.
Šventas Kūdikelė,
Būki man draugu!

RŪTA IR ASTA

Milda Kvietytė

Lauke skraidė snaigės. Pūtė šiaurės vėjas. Medžių šakos braškėjo. Kai kurios lūžo ir krito žemėn. Padangėje slankiojo tamsūs debesys. Buvo šalta ir nesmagu.

Prie mokyklos durų šūkavo vaikai. Mergaičių būreliai slinko iš mokyklos kiemo. Asta ir Rūta liko paskutinės. Jos gyveno netoli mokyklos. Buvo kaimynės.

— Jau visi išėjo. Eikime ir mudvi, — prašė Asta.

— Palaukime. Man rodos, kad vėjas mažėja, — atsiliepė Rūta.

— Mano mamytė labai jaudinasi, jei vėliau grįžtu. Vėjas mums nieko nedarys, — kalbėjo Asta.

Mergaitės išėjo iš mokyklos kiemo. Vėjas netoks jau baisus.

— Ne taip jau šalta, kaip atrodė. Gerai, kad ilgiau nelaukėme. Asta, kaip patiko mokytojos aiškinimas apie Meilės šventę? — paklausė Rūta.

— Man labai patiko. Pirmą kartą išgirdau taip vadinant Kalėdas. O tau, Rūta, ar patinka? — klausė Asta.

— Labai. Dabar suprantu, kodėl žmonės perka dovanas Kalėdų metu. Jie nori parodyti meilę. Ar ne? — Rūta pažiūrėjo į draugę.

— Taip, — patvirtino Asta.

— Klausydama mokytojos kalbos, prisiminiau senutę Adelę. Ji labai nelaiminga, — atsiduso Rūta.

— Aš jos nepažįstu. Kur ji gyvena? — susidomėjo Asta.

— Adelė gyvena toli. Šiaurinėje miesto dalyje. Kaip būtų, jei mudvi ją aplankytume? Ar sutiktum Asta? — klausė Rūta.

— Puiki mintis! Papasakok daugiau apie tą senutę, — prašė Asta.

— Ačiū! Jaučiau, kad tu sutiksi. Ta senelė daug kentėjo. Kenčia ir dabar. Lietuvoje turėjo mažą ūkelį. Augino sūnų ir dukterį. Vyras dirbo pas ūkininkus. Uždirbdavo grūdų ir pinigų. Kai Lietuvą užėmė rusai, jis piktinosi dėl jų tvarkos. Jį suėmė ir išvežė į kalėjimą. Nuo tada Adelė vyro nematė, — pasakojo Rūta.

— Kur jis dingio? — klausė Asta.

— Niekas nežino. Kai rusai išbėgo, kaimynai padėjo Adelei. Kai vėl rusai artinosi, žmonės bėgo nuo jų. Adelę su vaikais vežė kaimynas. Jos sūnus buvo 18 metų, o duktė 16. Įvažiavo į Vokietiją. Vokiečiai paėmė sūnų ir dukterį darbams, — aiškino Rūta.

— O jos neėmė! — nusistebėjo Asta.

— Jos neėmė, nes buvo silpnos sveikatos. Vokiečių kariuomenė traukėsi. Pabėgėliai neatsiliko. Slinko tolyn į Vokietijos gilumą. Adelė tikėjosi rasti Vokietijoje savo vaikus, bet nerado. Kai baigėsi karas, taip pat niekur nerado, — nutilo Rūta.

— Kur jie dingo? Turbūt, žuvo... — jaudinosi Asta.

— Po daugelio metų motina sužinojo, kad rusai juos pasivijo ir grąžino iš Vokietijos į Lietuvą. Vėliau išvežė į Sibirą. Abudu ten mirė... — pasakojo Rūta.

— Vargšai! Kaip Adelė čia atvyko? — klausė Asta.

— Teta ją atsikvietė. Teta jai daug padėjo, surado jai kambarį.

— O kaip su darbu? — klausė Asta.

— Pusbrolis surado jai darbą. Darbas buvo naktimis. Dirbo sunkiai, bet keletą metų gyveno ramiai. Paskui ta jos teta mirė. Netrukus po tetos mirties, naujas namų šeimininkas liepė Adelei išsikraustyti.

— Tada Adelė išsinuomavo kambarį rūsyje. Sakiau, kad ji buvo ligota. Po visų nelaimių jos sveikata dar labiau susilpnėjo. Ji negalėjo dirbti. Gavo invalidės pensiją.

— Jos gyvenimas tikrai sunkus! — atsiduso Asta.

— Taip, ir dar dabar liūdnas. Įsivaizduok. Jos kambarys turi tik vieną langą, bet priešais yra trijų aukštų namas. Saulės spinduliai negali įeiti į kambarį. Tačiau ji kantri, nesiskundžia, — aiškino Rūta.

— Rūta, paprašykime Kalėdų senelį, kad nuneštų jai dovaną, — pasiūlė Asta.

— Suprantu. Tu bijai, kad Adelė neims iš mūsų dovanos... Bet man atrodo, kad ji bus laimingesnė, jei mudvi pas ją nuvyksime. O ką, manai, reikėtų jai pirkti? — klausė Rūta.

— Gal koki pyragą?... Pasitarkime su mamytėmis, jos padės,
— tarė Asta, kiek pagalvojus.

— Gerai sakai. Taip ir padarysime. Prisiminiau, kad ji mėgsta skaityti lietuviškas knygas. Reikėtų nupirkti knygą, — pastebėjo Rūta.

Vakaruose debesys šviesėjo. Vėjas pūtė švelniau. Mergaitės grįžo namo. Savo sumanymą pasipasakojo mamytėms. Visos nuvažiavo į miestą, nupirko maisto ir knygų. Tada aplankė Adelę. Senutė net apsiverkė iš džiaugsmo. Ypatingai dėkojo už knygas.

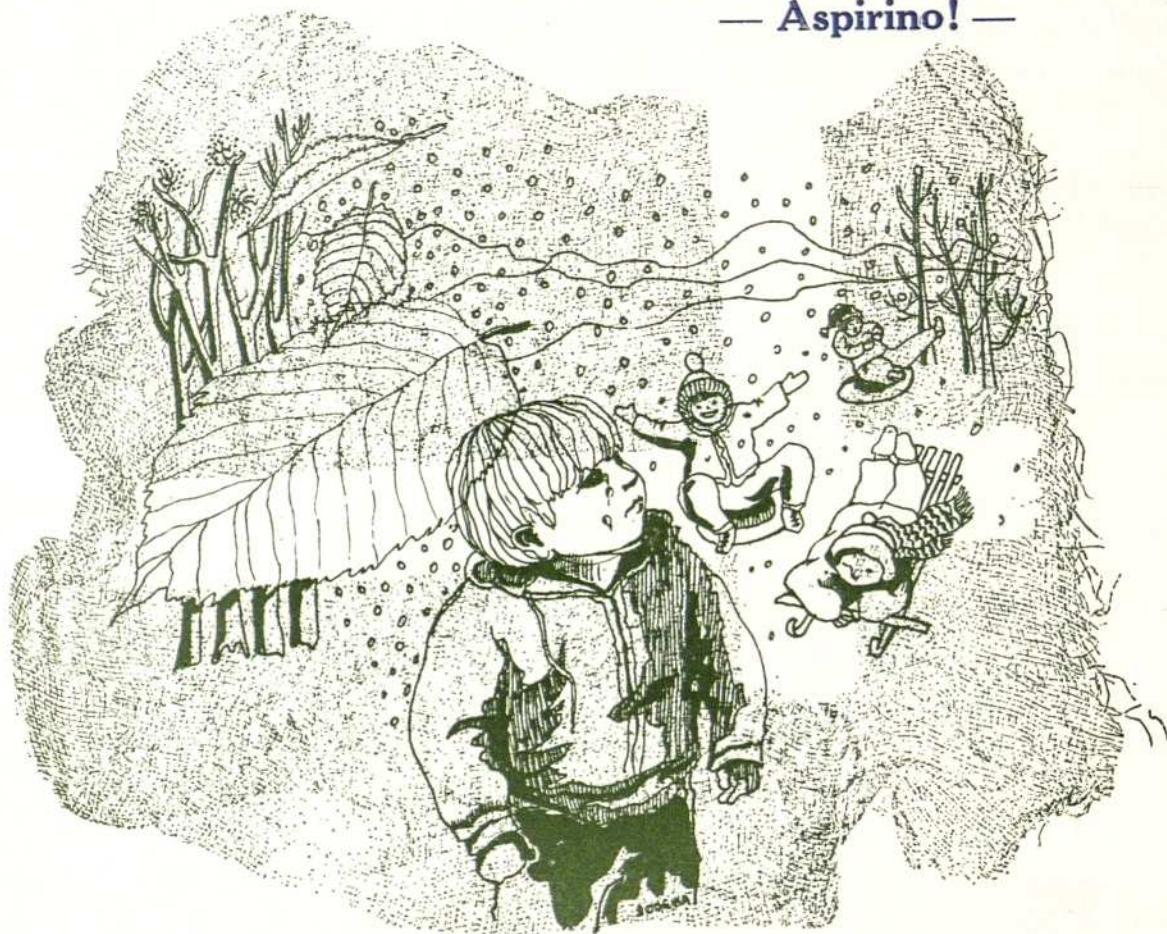
— Tokios gražios! Tai skaitysiu! Ačiū Jums labai, — kalbėjo Adelė, žiūrėdama į mergaites ir į jų mamytes.

Visos pajuto tikrą meilės šilumą mažame kambarėlyje.

GRUODIS

Ritonė Jotvingytė

Gruodis šaltas!
Gruodis blogas!
Verkia vaikai,
Sako: — Slogos, —
Sako: — Šaltis
Mus kankina, —
Klykia, šaukia :
— Aspirino! —

Bet, broleli,
Ir, broliukai,
Jeigu sninga,
Ir kalniukai
Ir net kiemas
Baltas daros,
Ar ne gruodis
Tada geras?

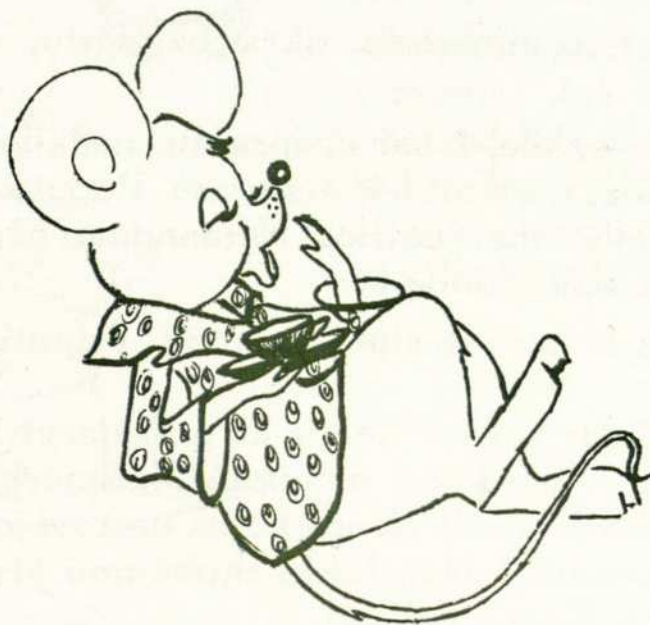
Ar ne — Rogėms, —
Ar ne — Kelią! —
Rėkia vaikai
Susitarę?
Ir net rogių
Kas neturi,
Čiuožia sėdom
Ant kepurų.

PUPUČIO GUDRUMAS

Linutė

Puputis nuriijo gurkšnelį kavos ir baisiai susiraukė... Gal dėl to, kad ta kava buvo atšalusi; gal dėl to, kad ji karti... O gal, kad Puputis kavą ragavo pirmą kartą.

— Neskanu! — šnirpštė peliukas. Net jo nosytė pabalo iš to neskanumo. Ir kaip tie žmonės išgeria pilną puodelį kavos nė nemirksėdami, Puputis nesuprato. Jis kavą gėrė tik iš reikalo. Labai svarbaus reikalo. Šiąnakt jis turi būti. Šiąnakt užmigti negalima!

Jau kelis metus Puputis bandė Kūčių naktį neužmigti. Bet vis jam nesisekė. Kai didysis laikrodys mušė dvylikta — Puputis nieko nebegirdėjo. Jis mignaičiuose! Ir taip kiekvienais metais. Nors pažaliuok, nieks neišeina!

— Į ką tai panašu! — nepatenkintas pats ant savęs pyko peliukas. Pasakose Kūčių naktį pelės budi ir mato, kaip ateina Kalėdų Senelis dovanų dalinti. Tai kaip gi jis, tikro pilko plauko peliukas, jo bent kartą nepamatys!...

Šiomet, Puputis žūt būt neužmigs. Jis nusprendė, ir pasiryžo, ir taip bus! Jis turėjo planą: išgers kavos, tada šokinės, tada ant vienos kojos pastovės, tada snaiges skaičiuos...

Kol kavos gurkšnis nutekėjo jam į pilvuką, Puputis užsivilko savo šiltą pižamą. Tada jis nuėjo į didįjį kambarį — ten, kur buvo židinyš. Ten stovėjo ir papuošta eglutė. Jos šviesos žybciojo įvairiomis spalvomis. Ji — kaip kokia pasakų karalaitė.

Puputis žiūri ir žiūri, ir atsižiūrėti negali. Spalvotos lemputės žybc-žybc, o peliuko akutės mirkt-mirkt. Staiga jis suprato, koks čia pavojus.

— Jei aš taip mirksėsiu, tikrai užmigsiu, — išsigando peliukas.

— Panele eglele, labai atsiprašau, negaliu likti čia ilgiau, — dailiai nusilenkė ir atsiprašė. Puputis žinojo, kad gražios panelės labai jautrios. Nemandagu užgauti. Jis atsargiai pasitraukė į šoną.

Laikrodis išmušė devintą valandą. Puputis nusižioavo.

— Oi, bet dar anksti! Reikia ką nors daryti! Reikia planą vykdyti, — jaudinosi peliukas. Jis smarkiai šokinėjo aplink kambarį. Ir ant vienos kojos pastovėjo, ir griebėsi snaigių skaičiuoti... Nuo tokio skubėjimo greit pavargo. Atsisėdo prie židinio pailsėti.

— Viena, dvi, trys, keturios, — suskaičiavo virš židinio kabančias kojines. Viena dryžuota, viena taškuota, viena gėlėta, viena raukšlėta. Puputis žiūrėjo ir šypsojosi. Tai į tas kojines Kalėdų Senelis prikims visokių gėrybių. O jis, gudrus peliukas, viską matys!...

Atgavęs kvapą nuo plano vykdymo, Puputis taip sau nuėjo prie knygų lentynos. Ten rado didelę knygą apie peles. Pupučiui — tai pati įdomiausia knyga pasaulyje! Jis skaitė ir skaitė, ir nė nepajuto, kaip laikas prabėgo.

Staiga — sujudėjo, sudrebėjo, sužaubavo — ir ant kilimo stovi Kalėdų Senelis! Puputis nė cypelėti nesuspėjo, nė nepamatė, kaip jis kaminu nučiuožė. Senelis jau čia! Visas kambarys jo pilnas. Jis taip linksmi šypsosi, kad net šviečia aplinkui.

Greit, greit, Senelis dėsto dovanas po eglute. Šmurkšt, šmurkšt kiša skanumynus į pakabintas kojines. Puputis tik žiūri didelėmis akimis. Senelis toks vikrus, toks puikus.

Staiga Pupučiu šovė į galvą mintis! Juk ši yra staigmenų naktis... Jis žvilgterėjo į kabančias kojines, — ir sugalvojo! Viens-du, peliukas nušuoliavo prie Senelio.

— Labas vakaras, — savo plonu balseliu pasisveikino. Senelis apsidairė, apsidairė ir pamatė tokį kamuoliuką jam prie kojos.

— Nagi, labutis, — šypelėjo jis, — kągi tamsta pasakysi?

— Pasakysiu štai ką, — įsidrąsinęs tarė Puputis (mat, net pelės Kalėdų Senelio nebijo). — Matot šią kojinę? Jūs prikimšot labai daug, bet aš galiu dar vieną dalyką pridėti...

— Dar vieną?... Na, gal koki mažą saldainiuką, — tarė Senelis, išprausdamas šokoladinį rutuliuką. — Dabar tai jau niekas nebetilps. Kojinė susprogs! — nusikvatojo jis.

— O aš vis vien galiu dar ką pridėti, — iš džiaugsmo šokinėjo peliukas.

— Na, gudruoli, tai pridėk! — nusišypsojo Senelis.

Puputis užsilipo ir kojinėje išgraužė mažą skylutę.

— Va, pirmiau jos nebuvo! Pridėjau dar vieną dalyką, ar ne!

Viskas sujudėjo, suvirpėjo. Visi eglutės papuošimai ėmė šokinėti! Visi Pupučio ūseliai ėmė virpėti! Visas kambarys ėmė judėti! Kalėdų Senelis juokėsi. Jis juokėsi ir juokėsi savo storu, kaip būgno garsas, balsu. Juokėsi ir Puputis savo plonyčiu, kaip varpelio skambėjimas, balseliu.

— Už tokį gudrumą, — tarė Senelis Pupučiui, — štai tau šveicariškas sūris!

Ir taip Puputis gavo netikėtą dovaną. O jei netiki, kad taip buvo, galiu parodyti tą kojinę su skylute piršte!...

KARILĖ IR PABĖGĖLIAI

II

Nijolė Jankutė

Bet Karilė supyko. Išsigandimas jau buvo praėjęs, ir jai nepatiko vykdyti nepažįstamojo komandas.

— Tu geriau pasakyk, kas esi, arba aš šauksiu “gelbėkit!” — pasakė ji.

— Gerai, gerai. Tik tylėk.

— Kur-miau! — staiga piktai sukniaukė po laivelio suolu.

— Kas čia? — nustebo Karilė.

— O, tai mano Batas, — paaikšino berniukas.

— Tavo batas kniaukia?

— Kad tu ir nesupranti! Mano katinas — Batas.

Pabėgėlis vėl atsisėdo, ištraukė iš po suolo rudąjį maišiuką ir patraukė užtrauktuką. Pro plyšį išlindo raina katinų galva.

— Miaaaau?

— Š-š-š! — tildė katiną berniukas. — Va čia Batuotas Katinas, trumpai — Batas, — paaiškinio jis Karilei, — o mano vardas — Robertas.

— O aš — Karilė, — pasisakė mergytė.

— Klausyk, Karile, — šnibždėjo Robertas, — tu išpėjai. Aš vasaroju pas močiutę toj baltoj viloj.

— Tai kodėl pabėgai? Ten visi tavęs ieško. Aš kątik mačiau.

— Sakiau, kad pabėgau ne iš namų! — nekantriai nutraukė mergytę Robertas. — Aš pabėgau iš grobiko!

Karilė išsižiojo.

— Meluoji!

— Niau! — piktai sukniaukė Batas.

— Nemeluoj! Mane pagrobė! — patvirtino Robertas.

— Tavo močiutė?

Robertas pridėjo pirštą sau prie smilkinio ir pasuko.

— Karile, tu kvankt, ar ką? Grobikas, ne močiutė.

Karilė nebežinojo, ką pasakyti. Viskas atrodė, kaip nuotykių knygoje.

— Klausyk, — kalbėjo toliau Robertas, — kur tu gyveni?

— Čia pat. Skersai įlankėlę.

— Tai irkis namo.

— Pas mus? Ar tu nenori į močiutės vilą?

— Ne. Ten pavojinga... Irkis, kad sakau! — nekantravo Robertas.

— Miaaaau! — pritarė Batas.

Karilė nieko nesuprato, bet pradėjo irtis.

— Vaizduok, kad laively tu viena. Girdi? Nešnekėk su manim! — įsakinėjo berniukas.

— Kodėl?

— Jis manęs ieško, todėl!

— Kas?

— Grobikas. Dairykis į kelią ir tuoj pasakyk, jei matysi pravažiuojant tamsiai žalią Fordą.

Karilei vėl pasidarė baisu. Ji norėjo kuo greičiausiai pasiekti namus, todėl yrėsi iš visų jėgų.

Saulė nusileido. Namai buvo netoli. Reikėjo tik praplaukti pro viešą maudyklą. Mergytė kabino irklais ir žvilgčiojo per petį.

Maudykla buvo jau tuščia. Tik vienas žmogus, atsiraitojęs kelnes, stovėjo vandeny ir prausėsi. Pro šalį irdamosi, Karilė mandagiai pasakė labas vakaras. Žmogus krūptelėjo, skubiai išsitraukė nosinę ir, šluostydamas veidą, sumurmėjo:

— Labas!

Staiga mergytė pajuto spyrį į koją. Tai Robertas davė kažkokį ženklą, ir ji vėl užgulė irklus.

Tuo tarpu žmogus, laikydamas nosinę prie veido, išbri-
do į krantą, sėdo į automobilį ir nuvažiavo.

— Greičiau! — sušnibždėjo Robertas laivelio dugne.

— Tai jis! Iš balso pažinau! Ką jis darė?

Karilė nutirpo. Jai per nugarą nubėgo šiurpulys.

— Prrr... ausėsi... — sumiksėjo.

Pabėgėlis suprunkštė:

— Po to, ką Batas jam padarė, neužteks nusiprausti!
Ar matei veidą?

— Ne. Jis laikė nosinę prispaudęs.

— Ilgai teks jam laikyti! Ar matei mašiną?

— Tik truputį. Atrodė, kaip Fordas. Spalvos neižiūrėjau. Jau temsta. O ką jam Batas padarė? — šnibždėjo Karilė.

— Nagi sudraskė. Ir rankas, ir veidą. Kad ne Batas, nebūčiau pabėgęs.

— Bet kaip jis tave pagrobė?

— Ilga istorija... Ar dar toli tavo namai?

— Čia pat.

— Kur-miau? — staiga paklausė Batas po lietpalčiu.

— Š-š-š! — išsigandusi sušnypstė Karilė, — va jau mūsų lieptelis!

Ant lieptelio stovėjo tėtė.

— Kur tu taip ilgai? Jei nežinai, kada grįžti, kitą kartą neleisiu irstytis, — prašneko jis piktai, bet Karilė nenusiminė.

— Tėtė, tu neįsivaizduoji, kas atsitiko! Tik greičiau pririšk laivelį! — susijaudinusi šnekėjo ji.

— Miaaaau! — nebeiškentęs vėl prabilo Batas, laivelio dugne sujudėjo lietpaltis ir pasirodė susivėlusį Roberto galva.

— Kas čia dabar? — nustebo tėtė, — berniukas ar katinas?

— Abu, — paaiškino Karilė, — ir, tėtė, juos reikia gelbėti!

— Prašau, padėkit, — tyliai pasakė Robertas, lipdamas iš valtelės. Paskui jį išsiriogolino ir Karilė, tempdama maišiuką su Batu.

(Bus daugiau)

ŽILVINE, ŽILVINĖLI

P. Razminas

Simo Jūreivio šeima gyveno prie marių. Gintarėlis, Simo sūnus, lankė mokyklą. Mokytis netingėjo, o išmokęs, ilgai atsimindavo.

Gintarėlis buvo guvus berniukas. Jis ir marias aplankyti rasdavo laiko. Bėgo ten kiekvieną dieną. Gintarėlį, kaip ir jo tėtį, viliojo jūros platybė.

Vieną dieną, tuoj po audros, Gintarėlis nubėgo į pajūrį pasižvalgyti — ar augštos bangos, kaip šiaušiasi, ar putoja... Jis smagus bėgo jūros pakraščiu, net vandenį pataškydamas. Staiga sustojo. Jo dėmesį patraukė akmuo ne akmuo.

— Nejau gintaras? — vartė rankose radinį berniukas. — Pamanyk, koks — kumščio didumo! Ir geltonas, kaip jurgino žiedas mūsų darželyje. Nėr ką sakyti! Brangus radinys! Dabar net ir mažų gintariukų sunku rasti. O čia...

Gintarėlis radinį įsidėjo į kišenę. Tai bus džiaugsmo mamytei ir Jūratei! Smagus ir linksmas grįžo namo.

Tarp durų pasitiko mamytė:

— Užtrukai, vaikeli. Rūpėjo. Tokios bangos, bijojau, kad į jūrą neįtrauktų...

— O man, mamyte, atrodė, kad aš ten visai trumpai. Pajūry įdomu. Ir žiūrėk, kokią mums dovaną šiandien Žilvinas atsiuntė! — parodė Gintarėlis radinį. — Šiandien, mamyte, Žilvinėlis baltą putą į krantą siunčia ir matai, koks geras... Ką mes darysim su šiuo gintaru, mamyte?

Mama nežinojo. Jie nutarė laukti, kol sugrįš Simas. Kaip jis pasakys, taip ir bus.

Tėčio pasitikti, į pajūrį Gintarėlis bėgo kiekvieną dieną. Kiekvieną laisvą valandėlę jis ten praleisdavo.

Atsisės, išmeigs žvilgsnį į marias — ir svajoja. Praplaukia laivai, kurių jis net įsivaizduoti pirmiau negalėjo. Taip didingai jie atrodo vandenų platybėse!

Gintarėlis, sutikęs ir palydėjęs daug laivų, vis dar nenutarė, kuriuo jis pats kadanors išvyks. Išvyks kai bus didelis ir stiprus, kaip jo tėtė.

Vieną pavakari, kai berniukas žiūrėjo į saulę, kuri leidosi tiesiai į jūrą, grįžo Gintarėlio tėtė.

— Ką tu čia vienas veiki, Gintarėli? Kaip laikais? Kaip mamytė ir Jūratė? Ar jau didelė? — apipylė sūnų klausimais Simas Jūreivis.

— Tėti! Tėti! Sugrižai! — džiaugėsi Gintarėlis. — Mes tavęs labai laukėm. Tu šį kartą ilgai užtrukai. Kaip buvo? Ar labai siautė audra?

— Kodėl taip klausi? Ar kas įvyko, Gintarėli?

— Ne, tėveli, nieko. Aš tik labai tavęs laukiau ir bijojau, kad Žilvinas neatsiųstų kraujo putos...

Gintarėlis prisiglaudė prie tėčio stipriai, stipriai. Jis jautėsi laimingas. Niekas pasaulyje tokio tėčio neturėjo, kaip jis. Ne, niekas...

— O, tiesa, tėtė, turiu tau naujieną, — jau einant namo prisiminė Gintarėlis.

— Naujieną?

— Ir aš būsiu jūrininkas. Jau neilgai teks laukti. Aš greit užaugsiu. Tada plauksime kartu. Gerai, tėtė?

— Kai užaugsi, Gintarėli, plaukiosi kitais, nei aš, laivais...

Gintarėlis ne visai suprato, ką jo tėtė norėjo pasakyti, bet dėjosi širdin kiekvieną žodį. Taip. Jis augs ir bus stiprus — toks, kaip tėtė, kuris atneša į namus džiaugsmą ir jūros vėjo kvapą.

— Aš, tėveli, radau didelį gintarą, — ėmė pasakoti kitą savo nuotykią Gintarėlis.

— Didelis gintaras reiškia laimę. Dideli gintarai labai brangūs, — tarė sūnui Simas Jūreivis.

— Aš jo neparduosiu. Dovanoju jį tau, tėtė. Štai — imk, — ištraukė radinį iš kišenės Gintarėlis.

— O-o-o... Tikrai, didelis.

— Ar tu, tėveli, dabar ilgai su mumis būsi?

— Nežinau, gal kelias dienas...

Simas Jūreivis vartė rankose sūnaus rastą gintarą.

— Tikrai vertingas radinys. Tyras gintaras. Žiūrėk, padėtas ant delno persišviečia. Skaidrus. Reikia iš jo ką nors padaryti. Pagalvosiu...

Dienos, kaip sniegas pavasarį, sutirpo ir nėra. Simas ruošėsi naujai išvykai. Gintarėlis girdėjo, kaip tėvelis guodė mamytę.

— Egle, nereikia, neliūdėk. Juk ne pirmą kartą...

— Žinau, bet ką galiu padaryti! Neramu ir gana, — teisinosi ji.

Dieną prieš kelionę Simas pasakė:

— Atnešk, sūnau, savo gintarą. Sugalvojau, ką iš jo padarysiu.

— Ką, tėtė, ką?

— Palauk, pamatysi.

Simas drožė, skuto, lygino ir vėl skuto. Gintarėlis nenutraukė akių nuo tėtės rankų. Tai mokėjimas!

Simo rankose, iš gintaro kilo kryžius.

— Čia tau, sūnau. Kai užaugsi ir išplauksi, šis kryželis tegul laimina tavo kelionę... Kelionę į... Į Amsterdamą.

— Į Amsterdamą? — nustebo Gintarėlis.

— Taip, į Amsterdamą, sūnau.

— Aš žinau, kur yra Amsterdamas. Olandijos sostinė. Vienas milijonas gyventojų. Gerai, plauksim į Amsterdamą! — linksmai sutiko Gintarėlis.

— Ar negaila būtų palikti mamytę ir Jūratę? — klausė tėtis.

— Tu mus taip pat palieki, tėveli. Jūrininkai turi būti užsigrūdinę. Ar ne?

— Taip, Gintarėli...

Kitą rytą Eglė, Jūratė ir Gintarėlis palydėjo Simą į naują kelionę. Namai pasidarė tuščias ir liūdnas. Lauke krito pirmos snaigės.

— Kažin, ar tėtė grįš
Kalėdoms! — mąstė Gin-
tarėlis.

Praėjo kelios dienos. Vieną rytą mokykloje Gintarėlis nugir-
do kalbant: jo tėvelį grąžino surakintomis rankomis. Kalbėjo,
kad Simas norėjo pabėgti, bet jam nepavyko. Amerika nepriėmė...

Gintarėlis suprato, kad su jo tėveliu įvyko baisi nelaimė. Jis
tėvelį pamatys negreit — gal niekada...

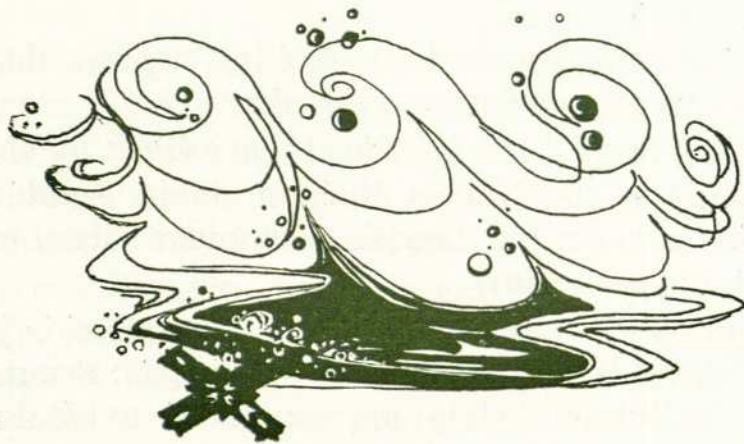
Iš mokyklos Gintarėlis nuėjo tiesiai į pajūrį. Atsisėdo ant
kranto ir ilgai, ilgai sėdėjo. Galvojo.

— Kaip pasakysiu mamytei? Kas dabar su mumis bus?...

Ties jūra miglojo. Gintarėlis pakilo namo.

Staiga, jis atsisuko į jūrą, ištiesė rankas ir pravirko:

— Žilvine, Žilvinėli...

UŽSISPYRĖLĖ LĖLYTĖ

Asta Danasaitė, 10 m.

Toli toli šiaurėje, kur daug, daug sniego, gyvena toks senas, senas senelis. Žmonės jį vadina Kalėdų Seneliu. Jis turi daug, labai daug tokių mažų, mažų nykštukų, kurie daro vaikams žaisliukus. Gamina jie visokius žaisliukus: traukinukus, sviedinukus ir nepaprastas lėlytes.

Ir vieną kartą, tie maži nykštukai dirbo tokias nepaprastas ir labai plepias lėlytes, kurios ištardavo “ma-ma” ir kitus nuostabius žodžius. Bet štai viena lėlytė staiga užsispyrė ir nieko visai nebesakė. Tik iškišo savo mažą liežuviuką ir tylėjo. Visi nykštukai taip susirūpino, kad nežinojo kas daryti: Kalėdų Senelis tuojau atvyks žaisliukų apžiūrėti, o ši užsispyrėlė tyli liežuviuką iškišusi, ir tiek.

— Ką mes dabar darysim? — rankutes išskėtęs kalbėjo vienas nykštukas, vardu Vytis.

— Aš nežinau, — gūžčiojo pečiais kitas. — Bet galbūt Kalėdų Senelis pasivėlins, o tuo metu gal mūsų lėlytei praeis tas negražus užsispyrimas.

— Kalėdų Senelis tikrai pasivėlins, — sakė trečiasis, kurį visi žinojo Špukio vardu.

— Kalėdų Senelis niekados nesivėlina, nepasivėlins ir dabar, — baiminosi vienas mažiausių nykštukų.

— Kalėdų Senelis tikrai, tikrai pasivėlins, — vis išdidžiai kartojo Špukis, — nes Kalėdų Močiutė, tokia senutė Kiškienė, kepa skanius pyragaičius. Senelis susigundys vieną, paskui kitą suvalgyti, tai ir pasivėlins.

Užsispyrusi lėlytė sukluso. Skanūs pyragaičiai ir jai parūpo. Iš virtuvės sklido toks skanus ir viliojantis kvapas: Senutė Kiškienė baigė kepti kalėdinius kiškio pyragus. Visi nykštukai girdėjo

kaip trinksėjo krosnies durelės. Prašvito nykštukų veidai, nes Kalėdų Senelis tikrai pasivėlins, o ta mažoji užsispyrėlė gal pagaliau prakalbės. Bet nykštukų visas džiaugsmas staiga nutrūko. Prasivėrė durys ir pasirodė Kalėdų Senelis su tokia ilga, ilga balta barzda.

— Labas, mano gerieji talkininkai!

Visi nykštukai tylėjo, iš baimės jų maži liežuviukai sustingo kaip ledo žvakutės.

— Kur jūsų lėlytės, kur tos visos pleputės?

Mūsų drąsieji nykštukai skubiai norėjo parodyti kitas lėlytes, o tą užsispyrėlę palikti. Bet užsispyrėlė nutapsnojo prie Kalėdų Senelio viena pati ir jam iškišo liežuvėlį, bet — nė žodelio. Senelis ją pamatė, pažiūrėjo į jos puikius drabužėlius ir nusprendė tą lėlytę nuvežti vienai ligonei mergaitei.

— Kodėl tu vaikštai iškišus liežuviuką ir nieko, nieko nesakai? — klausia Senelis. Nykštukams — ir Špukiui drąsuoliui — net kojytės sustingo. Lėlytė pažiūrėjo į Senelį ir verkšlendama vėbleno:

— Man taip čia gera su nykštukais žaisti. Aš niekur nenoriu važiuoti. Ir... ir noriu Močiutės kiškio pyragų paragauti!

Mažosios užsispyrėlės veidukais riedėjo tokios mažytės, mažytės ašarytės. Nykštukai plojo rankutėmis: jų užsispyrėlė prakalbėjo! Kalėdų Senelis nušluostė ašarėles ir guosdamas šnekėjo:

— Bet kodėl manai, kad tau bus liūdna žaisti su sergančia mergyte ir drauge su ja linksmiai juoktis?

Užsispyrėlė lėlytė vis linkčiojo galvute ir plodama rankutėmis šokinėjo, parodydama kaip ji nori linksminti sergančią mergaitę. Drauge su lėlyte šoko dainuodami nykštukai, o Senelis visus vaišino Senutės Kiškienės pyragaičiais.

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS ČIKAGOJE

EGLUTĖS 20-čio šventės proga, lapkričio 7 d. į Čikagą atkeliavo Vytės Nemunėlio "Meškiukas Rudnosiukas". Čia Puputis — Fausta Bobinaitė pasakoja, kaip Meškiukas Rudnosiukas atvyko iš miško į Jaunimo Centrą Čikagoje.

nuotraukos Gintaro Plačo

Vaizdas iš vaidinimo: tėveliai veda Meškiuką į mokyklą. Rudnosienė — Nijolė Sparkytė, Rudnosis — Rimantas Damijonaitis. Rudnosiukas — Rita Norikaitė, mokytojas — Algis Mikutaitis.

MES MATĖM MEŠKIUKĄ RUDNOSIUKĄ!

Marquette Parko kasdieninės lietuviškos mokyklos mokiniai piešiniais ir rašiniais pasakoja, kaip jiems atrodė Meškiukas Rudnosiukas.

Pasakėlę apie Meškiuką Rudnosiuką aš atsimenu nuo pat kūdikystės. Ta knyga buvo mano pirmoji. Ji buvo jau gerokai apnešiota, nes ją paveldėjau iš savo broliuko. Kai tik pradėjau kalbėt, visus eilėraštkus išmokau atmintinai. Todėl man buvo labai malonu pamatyti Rudnosių šeimą ant scenos. Savo mintyse aš išivaizduoju Rudnosiuką storesnį ir mažesnį, visai tokį, kaip knygelėje, bet, matyt, jis jau paaugo... Norėčiau ir dažniau pamatyti tokių gražių pasakėlių suvaidintų scenoje.

Salmė Drungaitė, 7 sk.

Rudnosių šeima
Daina Antanaitytė, 3 sk.

Meškiukas Rudnosiukas
Rita Cibaitė, 4 sk.

Pereitą sekmadienį aš su broliu ir drauge nuvažiavom į Jaunimo centrą pamatyti veiklą "Meškiuką Rudnosiuką". Ji suruošė Aušros Vartų skautės "Eglutei" padėti. Atvyko ir Puputis iš Putnamo, kartu su redaktore. Pats vaidinimas buvo gražiai pastatytas ir scena spalvingai išpuošta. Šviesos buvo pritaikytos ir kostiumai, kai kurie padaryti pačių vaikų, apsaugstyti žibučiais ir kaspinais. Mergaitės šoko baletą ir skautės dainavo. Muziką, sukurtą p. Guauskienės, skambino p. Motiekaitis. Visiems patiko, o labiausiai vaikučiams, kurių buvo pilna salė. Vaidinimui pasibaigus, režisorė p. Šerelienė ir visos skautės, kurios jai padėjo, buvo apdovanotos gėlėmis.

V. Kazlauskaitė, 7 sk.

Miško žvėreliai — Aldona Pleirytytė

Vaidinimas "Meškiukas Rudnosiukas" atvyko į Jaunimo centrą lapkričio 7 d. Atėjo visi — vaikučiai ir suaugusieji. Kartu su jais atsirado ir Puputis. Jis nuvažiavo į Lietuvos mišką ir ten pamatė Meškiuką Rudnosiuką su jo šeima... Vaikams ir suaugusiems labai patiko. Kostiumai buvo labai gražūs. Šoko, dainavo ir deklamavo Vytės Nemunėlio eiliuotą pasaką. Kartais buvo baugu, kartais liūdna, bet daugiausia buvo linksma. Man, kaip vaidinimas, buvo labai įspūdingas. Visi vaidintojai savo roles atliko labai gerai, kad net mano mažas broliukas neištarė nė vieno žodžio per visą vaidinimą.

Jovita Kerelytė, 7 sk.

**Meškiukas mokykloje
Rima Valiulytė, 4 sk.**

**Meškiuko mokytojas
Linas Matonis, 3 sk.**

Bičių sugeltas Rudnosis
Aldona Urbutytė

Kiškėlis daktaras
Rasa Veselkaitė, 4 sk.

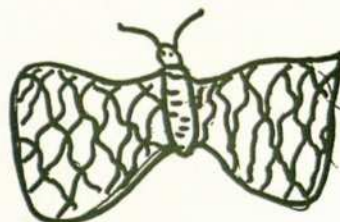
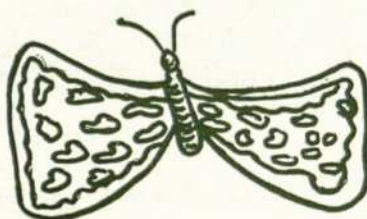
Meškiukas Rudnosiukas turėjo mamytę ir tėvelį. Jie visi gyveno namelyje. Vieną kartą tėvelis išėjo medaus ieškoti. Vos tik ėmė medų iš avilio, kai bičių pradėjo gelti kaip adatos. Tada zuikis atėjo ir aprišo ranką ir žandą. Meškinas nieko negalėjo valgyti, tik voverių atneštus riešutus. *Juozas Kižys*

Mes, kurios vaidinome, turėjome susirinkti pirmą valandą. Trečią valandą prasidėjo. Išėjo Puputis, paskui atsidarė scena. Mačiau daug žmonių. Mergaitės šoko, kitos dainavo, o dar kitos vaidino. Aš buvau gėlė — žibuoklė.

Raminta Jautokaitė

Linksmas meškiukas
V. Račiūnaitė

Peteliškės
Gintarė Kižytė

KALĖDOS PAS NYKŠTUKUS

Alė Paškevičienė

Vieno veiksmo, trijų paveikslų vaizdelis

Pirmame paveiksle dalyvauja:

Nykštukas Auksabarzdis (Valdovas)
Nykštukas Spragtukas
Nykštukas Gudruolis
Nykštukas Greitukas
Nykštukas Meilutis

Antrame paveiksle su nykštukais pasirodo:

Karalaitė Pūga (Snieguolių valdovė)
Snieguolė Baltutė
Snieguolė Lengvutė
Snieguolė Šaltutė
Snieguolė Dangutė

Trečiame paveiksle dar prisideda šie gyvuliai ir žvėrys:

Kiškis
Meškutė
Vilkas
Varna
Žvirbliukas
Laputė

I

Nykštukų pastogė. Auksabarzdis sėdi soste. Nykštukai dirba — vieni tvarko žaislus, kiti — eglutę puošia. Visi dainuoja.

NYKŠTUKŲ DAINA

1. Čia mūsų brangieji namai, namai,
Mes laukiam Kalėdų labai, labai.

Refrena:

Lia-drilia, lia-drilia, lia-drilia-lia-lia
Mes laukiam Kalėdų labai, labai!

2. Seniai tie žaisleliai čia paruošti,
Kalėdų Senelio tuoj bus išvežti.

Refrena:

3. Jie džiaugsmo vaikučiams daug daug gal duos,
Iš kur jie juos gavo — nieks nežinos!

Refrena:

AUKSABARZDIS: (*Iš savo sosto kalba visiems:*)

Mano karalystė
Paslaptim alsuoja:
O Kalėdų naktį,
Burtai suliepsnoja.

Tai tik kartą metuos
Išgyvena žmonės,
Kai vaikų pasaulis
Laukia mūsų malonės.

VISI NYKŠTUKAI:

Dovanas čia ruošiam
Ir tvarkos mes žiūrim,
Dar Kalėdų Senį
Palydėti turim.

SPRAGTUKAS: (*Susirūpinęs pribėga prie valdovo:*)

Mano valdove,
Kas man daryti —
Va, šio žvėrelio
Šonai raityti!

Valdovas pataiso žaisliuką. Nykštukas džiaugiasi.

GUDRUOLIS: (*Neša kitą sugedusį žaislą ir prašo patarimo pas valdovą:*)

Mano burtai jam neveikia,
Ką daryti privalau?
Tokio skysčio duot gal reikia?
Ar patepti būt geriau?...

Valdovas paspaudžia žaisliuko šoną, ir tas pradeda cypsėti.

MEILUTIS: (*Sėdi prie lango susimąstęs:*)

Baigias jau šviesi dienele,
Greit Kalėdos prasidės...
Sužibės danguj žvaigždėlė,
Daug svetelių sugūžės.

GREITUKAS: (*Daro burtus prieš papuoštą eglutę:*)

Užkėrėsiu šią eglutę,
Gal snieguolės aplankys.
Viena jų — vardu Baltutė,
Gal ji man ką pasakys...

Pernai ji man pamojavo,
Ir šypsojosi linksmi.
Gal ir šiemet atkeliavo —
Jos aš laukiu — taip, labai...

AUKSABARZDIS: (*Pakyla iš sosto ir iškilmingai praneša:*)

Prakalbės šianakt žvėreliai,
Paukščiai, gėlės, vabalai,
Grybai, šliužai ir drugeliai —
Šio pasaulio tvariniai.

Visi nykštukai skuba tvarkytis. Žaislus krauna į maišus. Pasigirsta labai garsus laikrodžio dūžis: BUM! Tuo metu užsidega eglutės šviesos. Nykštukai sustingę spokso.

II

AUKSABARZDIS:

Štai Kalėdos
Prasidėjo!
Kristus žemėn
Mūs atėjo.

Nykštukai džiaugiasi. Šoka vienas su kitu. Rankom ploja. Staiga papučia vėjas — pasirodo Karalaitė Pūga su savo snieguolėmis. Pūga skrieja per kambarį, išgąsdina nykštukus. Snieguolės sustoja būrelyje kitoj pusėj, priešais nykštukus. Nykštukai stovi su savo valdovu.

PŪGA:

Mes mirgam, lakiojam,
Mes šokam, dainuojam.
Mūs rūbas baltutis
Ir žingsnis lengvutis —
Kur tik pasirodom,
Ten sniego paklojam.

Pūga šoka.

BALTUTĖ: *(Išbėgusi į priekį:)*

Atvykstam būreliais
Padangėm aukštom:
Labas kalneliam
Ir pievom baltom!

Baltutė pribėga prie nykštuko Greituko ir patampo jam barzdą. Tas šypsosi, trypia vietoj ir glosto barzdą.

LENGVUTĖ: Mes sukamės, dūkstam
Ir šėlstam aukštai, —
Pailstam, nurimstam
Mes tik čia žemai...

Lengvutė apibėga nykštukus ir pabarsto sniegu. Jie purtos.

PŪGA: *(Plodama rankomis, kviečia snieguoles:)*

Snieguolės skubėkit,
Nes laiko mažai!
Reik džiaugtis — pašokit
Nykštukams grakščiai.

Snieguolės šoka. Joms baigiant, nykštukai atslenka ir apsupa jas ratu. Visi susimaišo, kikeną, bandydami rasti savo vietas. Pagaliau, snaigės vėl sustoja prie Pūgos, o nykštukai — prie valdovo.

III

Pasigirsta triukšmas už scenos. Auksabarzdis pažiūri į tą pusę.

AUKSABARZDIS:

Štai sulauksim dar svečių —
Prakalbės gal kas iš jų!

KIŠKIS: (*Išėjęs žemai nusilenkia visiems:*)

Mėtyt pėdas aš turėjau,
Dūmiau šuoliais paslapčia.
Su jumis pabūt norėjau —
Štai, žiūrėkite — aš čia!

Kiškis pribėga prie eglutės, nukabina morką ir nubėga pas nykštukus.

MEŠKUTĖ:

Lumpu-pumpu, lumpu-pumpu,
Aš per sniegą, per balas,
Nors sugriūnu, nors ir klumpu,
Bet suspėju visada!

Meška nueina prie eglutės, nusikabina didelį saldainį ir, laižydama nueina prie snieguolių. Jos juokiasi ir ją glosto.

VILKAS:

Gal ką turit paragaut —
Alkanas esu labai...
Kapt — nykštuką pasigaut —
Jie atrodo taip riebiai...

Vilkas vaiko nykštukus. Jie visi bėga. Valdovas sudraudžia vilką, tada jis atsigula kampe.

VARNA:

Krank, krank, krank,
Jau Kalėdos —
Man pranyksta
Visos bėdos!

Snieguolės paberia grūdų ir varna lesa.

ŽVIRBLIUKAS:

Kviečių grūdo aš norėčiau
Per Kalėdas paragaut —
Čir-čir-čir, o gal galėčiau
Skanų uodą pasigaut?...

Nykštukas žvirbliukui parodo grūdus. Jis lesa.

LAPUTĖ: (*Smalsiai dairydamosi aplinkui:*)

Štai ir aš jau atvykau —
Pažiūrėt, kas bus toliau...

Auksabarzdis smarkiai suploja rankomis. Visi nurimsta.

AUKSABARZDIS:

Štai jau laikas,
Jau atėjo valanda
Mūsų taip ilgai laukta.

Su tikru džiaugsmu balse
Sveikinam šventa giesme
Mūsų Viešpatie, Tave.

VISI GIEDA KALĖDINĘ GIESMĘ. UŽDANGA.

1971 METŲ "EGLUTĖS" TURINYS

EILĖRAŠČIAI

ir eiliuotos pasakos

	mėn.	psl.		mėn.	psl.
Bazytė R. —			Ei, geguži	5	3
Žiema	1	23	Medus	6	3
Buivydaite, B. —			Rugsėjis	9	3
Pupos pasaka	2	19	Rudens laumė	10	3
Imsrys, P. —			Gruodis	12	8
Tralia	3	15	Linutė —		
Jotvingytė, R. —			Kangaropardas	9	16
Sausi, sausi	1	3	Lipčiūtė, D. —		
Tu, vasari	2	3	Neklaužada kiškutis	4	26
Aitvarėlis	3	3	Kodėl?	5	9
Už giružės	4	15	Mano tėtė	6	9

Alp 1785
L.arch.

	mėn.	psl.		mėn.	psl.
Minelga, J. —			Kvietytė, M. —		
Į tėvynę	2	4	Stirniukas	3	4
Velykos	4	10	Staigmena	4	11
Lietus	10	11	Didžiausias džiaugsmas	5	13
Betliejaus Kūdikėliui	12	3	Kalnuose	9	4
			Šnektis	11	25
Muliolienė, A. —			Rūta ir Asta	12	4
Murkytės puota	1	22			
Mūsų draugai	5	19	Linutė —		
			Puputis mėnulyje	3	18
Nemunėlis, V. —			Jau ruduo	9	14
Plunksna ir pieštukas	9	12	Pupučio laimingi atradimai	10	20
Algučio miestai	11	3	Pupučio gudrumas	12	9
Samanė —			Miškinis, J. —		
Šaltis	1	17	Laivai	1	24
Lopšinė	11	12			
— Ten gintarėliai	5	20	O. S. —		
(muz. F. Strolis)			Kaimynas, kurio niekas		
			nenori sutikti	1	19
Žitkevičius, L. —					
Būk tu mūsų meilė	11	24	Pušėlė —		
			Visi giedoja	4	3
			Neprašytas svečias	6	19
VAIZDELIAI			Rasa, R. —		
ir vaidinimai			Karoliai	5	4
			Rimo kareiviai	11	4
Paškevičienė, A. —					
Mamytėms	5	10	Razminas, P. —		
Kalėdos pas nykštukus	12	30	Vyturėlio kelionė	10	4
			Žilvine, Žilvinėli	12	18
Ruzgienė, E. —					
Pirmųjų Kalėdų naktis	10	26	Simko, M. —		
			Juodasparnis	6	24
PASAKOS			Slėnys, J. —		
ir pasakojimai			Detektyvas Donatas	9	18
Baronas, A. —			Stačiokaitė, L. —		
Berniukai bažnyčios bokšte	11	17	Staigmena	1	24
			Pasiruošimas	2	30
Gudeliene, L. —			Netikėti nuotykių	3	23
Algis	3	16	Baisi naktis	4	27
Peliukas ir dantukas	9	20	Netikėta pabaiga	6	27
Jankutė, N. —			Silėnaitė, R. —		
Karilė ir pabėgėliai	11	8	Siaubas	1	27
" "	12	13	Kudliaus išimylėjimas	6	15
Jotvingytė, R., —			Vaičiulaitis, A. —		
Balta pieva	10	13	Pasaka	1	4
Dievonės vanduo	11	13	"	2	5
Kižlenė, A. —			Vaitkevičienė, V. —		
Du draugai	3	10	Gyvas nykštukas	4	20
			" "	5	22
			" "	6	10